

Jõgeva maakonnas Mustvee vallas Kõrve külas riigimetsa kvartali AV175 eraldistel 1, 4, 5 ja 8 harvendusraie keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUSTUS

Lähtudes Riigimetsa Majandamise Keskuse (registrikood 70004459) volitatud esindaja Erki Põldoja poolt 12.12.2024 esitatud metsateatistest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22 ja lõige 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 8¹, metsaseaduse (MS) § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1 Jätta algatamata Jõgeva maakonnas Mustvee vallas Kõrve külas riigimetsa kvartali AV175 eraldistel 1, 4, 5 ja 8 (Avinurme metskond 20 maaüksus, katastritunnus 16401:004:0040) harvendusraie keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2 Täiendavad keskkonnameetmed lisaks õigusaktidest tulenevatele üldistele nõuetele ei ole vajalikud.

1.3 Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1 Riigimetsa Majandamise Keskuse (registrikood 70004459) volitatud esindaja Erki Põldoja esitas 12.12.2024 Keskkonnaametile metsateatised, millega kavandatakse riigimetsa kvartali AV175 eraldistel 1, 4, 5 ja 8 harvendusraiet kokku 14,74 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 835 tm. Metsateatised on registreeritud metsaressursi arvestuse riiklikus registris nr-tega 50001088298, 50001088299, 50001088300 ja 50001088301.

Kavandatav raieala paikneb siseriiklikult keskkonnaministri 14.07.2006 määrusega nr 52 „Lendorava püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri” (edaspidi kaitse-eeskiri) kaitse alla võetud **Adraku lendorava püsielupaiga piiranguvööndis** ja Natura 2000 võrgustikku kuuluval **Adraku looduslal**.

2.2 Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22, § 6¹ lõige 3, § 7 punkt 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 4, MS § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhindangust (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 2³). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 4). Keskkonnaamet lähtus otsuse tegemisel KeHJS § 11 lõikes 2 sätestatud tähtsusest.

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6¹ lõige 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lõike 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded”.

3.1 Kavandatav tegevus

3.1.1 Tegevuse iseloom ja maht

Harvendusraie on kavandatud kokku 14,74 ha suurusel alal lati- ja keskealise metsa arenguklassi kuuluvates kase ja kuuse enamusega segapuistutes, kavandatav hinnanguline raie maht on kokku 835 tm.

Harvendusraie on hooldusraie (MS § 28 lõige 4 punkt 2), mille eesmärgiks on metsa tiheduse ja koosseisu reguleerimine ning lähitulevikus väljalangevate puude puidu kasutamine (MS § 28 lõige 7 punkt 2). MS § 31 lõike 2 kohaselt ei tohi harvendusraie tegemisel puistu esimese rinde rinnaspindala viia väiksemaks sama paragrahvi lõike 4 alusel kehtestatud alammäärast. Nõuded harvendusraiele on sätestatud metsa majandamise eeskirja¹ §-s 6.

3.1.2 Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Avinurme metskond 20 maaüksus asub Jõgeva maakonnas Mustvee vallas, kus kehtib Mustvee Vallavolikogu 28.09.2022 otsusega nr 42 kehtestatud Mustvee valla üldplaneering², millega alale raiepiiranguid ei ole sätestatud.

3.1.3 Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatava tegevuse eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Raiete käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja §-s 19 sätestatuga.

3.1.4 Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raie töödel on masinate kütuse tarbimine.

3.1.5 Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raie töödel saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

3.1.6 Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Raie töödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

¹ Keskkonnaministri 27.12.2006 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”.

² Leitav: <https://mustveevald.kovtp.ee/et/kehtivadulplaneeringud>

3.1.7 Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Raietöödel on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raietöid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

3.1.8 Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raietöödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2 Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1 Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Avinurme metskond 20 maaüksuse sihtotstarve on 100% maatulundusmaa ja see asub hajaasustuspiirkonnas.

Teisi planeeritavaid raieid (metsaregistris kehtivaid registrikandeid) kavandatava raieala mõjualas (milleks on kuni 30 m)³ registreeritud ei ole.

Raiega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana.

3.2.2 Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Raiealal ei esine taastumatu loodusvarasid. Eraldis 1 asub naadi kasvukohatüübis ja seal kasvab latiealise metsa arenguklassi kuuluv kase enamusega puistu. Eraldis 4 asub jänesekapsa-mustika kasvukohatüübis ja seal kasvab latiealise metsa arenguklassi kuuluv kuuse enamusega puistu. Eraldis 5 asub jänesekapsa-mustika kasvukohatüübis ja seal kasvab keskealise metsa arenguklassi kuuluv kuuse enamusega puistu. Eraldis 8 asub jänesekapsa-mustika kasvukohatüübis ja seal kasvab keskealise metsa arenguklassi kuuluv kase enamusega puistu.

3.2.3 Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kavandatavast raieist otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus raie läbi viiakse. Raielangiga piirnevatel aladel võib esineda ajutisi häiringuid, mis ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet. Raiet kavandatakse metsamaastikus, raieala ei paikne veekogude rannal või kaldal ega märgalal ning alal ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme.

Kavandatav raieala asub **Adraku lendorava püsielupaiga piiranguvööndis** (nii kehtiva kui projekteeritava kaitsekorra järgi) ja Natura 2000 võrgustikku⁴ kuuluval **Adraku looduslal** ning kattub Eesti looduse infosüsteemi (EELIS) andmetel lõunapoolses servas (eraldised 5 ja 8

³ Runnel, K. 2021. RMK rakendusuuring „Kaitstavate metsafragmentide eesmärgipärasuse suurendamine”. https://media.rmk.ee/files/Rakendusuuring_Metsafragmentid_lopparuanne_R1.pdf

⁴ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduses nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri”.

ca 5 m laiusel alal 0,11 ha ulatuses) **I kategooria kaitsealuse loomaliigi lendorava (*Pteromys volans*)** elupaigaga, mille registrikood on KLO9101998.

Adraku lendorava püsielupaiga piiranguvööndi kaitse-eesmärk on I kaitsekategooriasse⁵ kuuluva liigi lendorava (*Pteromys volans*) väljaspool kaitsealasid ja hoiualasid asuvate elupaikade kaitsmine liigi soodsa seisundi tagamiseks (kaitse-eeskiri § 1). Tingimused metsa majandamisele lendorava püsielupaiga piiranguvööndis on sätestatud kaitse-eeskirja §-s 4.

Adraku loodusala kaitse-eesmärk on nimetatud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” lisa 1 punkti 2 alapunktis 2.

Kavandatava raiealaga piirnevale alale, st raieala 30 m mõjualasse jäävad **Adraku lendorava püsielupaiga sihtkaitsevöönd**, projekteeritavad **Metsaelupaikade looduskaitseala Metsaelupaikade sihtkaitsevöönd** ja **Adraku lendorava püsielupaiga sihtkaitsevöönd**, Eesti looduse infosüsteemi (EELIS) andmetel I kategooria kaitsealuse loomaliigi⁶ **lendorava (*Pteromys volans*) elupaik** registrikoodiga KLO9101998 ja loodusdirektiivi⁷ I lisas nimetatud **elupaigatüüp vanad loodusmetsad (*9010)** ning **vääriselupaik nr 128019** (registrikood VEP128019).

Kultuuriväärtusi raiealal ei leidu.

Kavandatava raieala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2.4 Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud MS §-s 35. Kavandatavate raietöödega selliseid mõjusid ei kaasne.

3.3 Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöördumus ja piiriülesus)

Alljärgnevalt on toodud kavandatava harvendusraie keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatava raie mõju keskkonnaelementidele:

Vesi – raiealal ja selle läheduses ei asu veekogusid, seega veekogusid ei mõjutata.

Välisõhk ja kliima – kavandataval raiel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksikud raied eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus – raie on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele, harvendusraie käigus raiutakse puistud hajusalt hõredamaks ja ei teki lagedat ala, kusjuures

⁵ I ja II kategooria kaitsealuste liikide loetelu on toodud Vabariigi Valitsuse 20.05.2004 määruses nr 195 „I ja II kaitsekategooriana kaitse alla võetavate liikide loetelu”.

⁶ Vastavalt Vabariigi Valitsuse 20.05.2004 määruse nr 195 „I ja II kaitsekategooriana kaitse alla võetavate liikide loetelu” § 4 lõige 2 punktile 17.

⁷ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ, looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:01992L0043-20070101&from=EN>

puistute esimese rinde rinnaspindala ei tohi langeda alla metsa majandamise eeskirja lisa 1 toodud alammäära ning arvestada tuleb ka kaitse-eeskirja § 4 lõigetes 9 ja 10 toodud tingimusi, seega ei mõjuta raie eelduslikult oluliselt maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele – kavandatav raie neid elemente oluliselt ei mõjuta. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raie teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatav raie on ühekordne lühiajalise mõjuga tegevus, kestusega kuni 1 (2) kuu(d). Kavandatava tegevusega ei kaasne piiriülest mõju.

3.3.1 Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Kavandatav raieala asub Adraku looduslal. Ala kaitse-eesmärk on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” lisa 1 punkti 2 alapunktis 2.

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile. Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Adraku loodusala kaitse-eesmärgi saavutamiseks.

Loodusdirektiivi⁸ artikkel 6 lõige 1 kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metsaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lõige 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi⁹ järgi tuleb elupaikade halvenemisena käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga.

Looduskaitseeaduse (LKS) § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu, ehk eespoolviidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

3.3.1.2 Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Harvendusraie käigus säilib puistute esimene rinne (ei teki lagedat ala). Puistud raiutakse hajusalt hõredamaks, reguleeritakse koosseisu ning eemaldatakse kahjustatud ja nakkusohtlikud puud. Seega, metsamaastik ei killustu ning maastikuilme oluliselt ei muutu ning olulist kumulatiivset mõju ei ole.

Raieala eraldistel 5 ja 8 kattub lõunapoolses servas ca 5 m laiusel alal 0,11 ha ulatuses Adraku loodusala kaitse-eesmärgiks oleva I kategooria kaitsealuse loomaliigi lendorava (*Pteromys volans*) elupaigaga, kusjuures valdav osa lendorava elupaigast jääb Adraku ja Kütametsa lendorava püsielupaikade sihtkaitsevööndi piiresse kavandatavast raiealast väljapoole.

Lendorava ja tema elupaikade kaitse on tagatud siseriiklike õigusaktidega (sh LKS-ga, kaitse-eeskirjaga). Lendorava elupaiga kaitseks on antud juhul moodustatud Adraku lendorava

⁸ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ, looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:01992L0043-20070101&from=EN>

⁹ Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätteid (2019/C 33/01) lk 21-22.) [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

püsielupaik, mille piiranguvööndis kavandatud raieala asub; Adraku lendorava püsielupaigaga piirneb ka Kütametsa lendorava püsielupaik. Siseriiklike kaitsealade moodustamisel (sh piiride paika panemisel ja kaitsekorra määramisel) on arvestatud, et ka Natura 2000 võrgustikku kuuluvate alade kaitse-eesmärgid oleksid kaitstud. Kavandatud raieala jääb siseriikliku kaitseala piiranguvööndisse, kus majandustegevus on lubatud (LKS § 31 lõige 1) kaitse-eeskirja erisustega. Sihtkaitsevööndisse piiritletakse lendoravale sobiv metsaosa koos pesapuudega ja neid ümbritsev elupaik vähemalt 150 meetri raadiuses ning sealse kaitsekorra eesmärgiks on lendorava pesametsade ja nende kvaliteedi säilimise tagamine majandustegevuse piirangute kaudu. Sihtkaitsevöönd ümbritsetakse vajadusel piiranguvööndiga, mille funktsiooniks on pesapuistu juurdekasvu ja tormikindluse suurendamine, ühenduskoridoride ja toitumisalade loomine, servaepektist tuleneva negatiivse mõju vähendamine sihtkaitsevööndile (sh kiskluse mõju vähendamine) ning seal on majandustegevus lubatud¹⁰.

Arvestades, et kavandatud raie korral puistud säilivad (lagedat ala ei teki) ja raieala kattub elupaigaga selle servaalal vaid mõne meetri ulatuses, kus maa-ameti kaardiantmetele ja ortofotodele tuginedes paikneb kvartalisiht ja kraavitrass, siis ei mõjuta raie Adraku loodusala sellisel määral, et väheneks lendoravale elupaigana sobiva ala suurus või halveneks oluliselt elupaiga kvaliteet. Valdav osa loodusala kaitse-eesmärgiks oleva kaitsealuse liigi lendorava piiritletud elupaigast (sh pesapuistud) jääb Adraku ja Kütametsa lendorava püsielupaikade sihtkaitsevööndi piiresse, sh Adraku lendorava püsielupaiga sihtkaitsevööndi ala jääb samuti Natura 2000 võrgustikku kuuluvale alale.

Adraku loodusala ainsaks kaitse-eesmärgiks on lendorava elupaikade kaitse. Kuna tegemist on hooldusraiega, mille käigus elupaiga puistud säilivad (ei teki lagedat ala), siis ei mõjuta see eeldatavasti ebasoodsalt Adraku loodusala kaitse-eesmärki ega nimetatud ala terviklikkust, kui raietel järgitakse kehtivate õigusaktide nõudeid (mh tööd tehakse väljaspool lendorava ja metsalindude pesitsusaega, säilitatakse I rinde haavad ja neid 10 meetri raadiuses ümbritsevad puud vastavalt kaitse-eeskirjale).

3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile

Raied on kavandatud siseriiklikult kaitse alla võetud Adraku lendorava püsielupaiga piiranguvööndis (ka projekteeritavas piiranguvööndis), Adraku lendorava püsielupaiga sihtkaitsevööndiga (ka projekteeritava sihtkaitsevööndiga) piirneval alal. Mõju Adraku lendorava püsielupaiga kaitse-eesmärgile, mis kattub Adraku loodusala kaitse eesmärgiga, on käsitletud punktis 3.3.1.2.

Harvendusraie tegemisel säilib puistu esimene rinne (ei teki lagedat ala). Keskkonnaameti hinnangul ei kahjusta raie kaitseala seisundit, kui järgitakse kaitse-eeskirjas harvendusraiele sätestatud tingimusi (tööd teostatakse 1. septembrist 15. märtsini ehk väljaspool lendorava paljunemisperioodi ja säilitatakse lendoravale olulisi puistuelemente). Raie on kooskõlas kehtivate õigusaktidega (lendorava püsielupaiga piiranguvööndis on harvendusraie lubatud).

Eraldisel 1 kavandatud raieala piirneb riigimaal asuva vääriselupaigaga nr 128019 (tüüp: haavikud). Keskkonnaministri 04.01.2007 määruse nr 2 „Vääriselupaiga klassifikaator, valiku juhend, kaitse korraldamine ning vääriselupaiga kaitseks lepingu sõlmimine ja kasutusõiguse tasu arvutamise täpsustatud alused” § 261 kohaselt korraldab riigimetsas riigimetsa majandaja vääriselupaiga kaitset EELIS-es esitatud suuniste kohaselt. Riigimetsas asuvas EELIS-esse kantud vääriselupaigas on keelatud raie, välja arvatud erandkorras tehtav raie ja kujundusraie Keskkonnaameti nõusolekul. Kuna vääriselupaiga alal raiet ei teostata (keelatud on ka

¹⁰ „Lendorava (*Pteromys volans*) kaitse tegevuskava”, kinnitatud Keskkonnaameti 04.01.2023 korraldusega nr 1-3/23/2, leitav: <https://pilmv.ee/index.php/s/7i5MKGRrkTqXK6r?path=%2FLoomad%2FImetajad>

kokkuvedu läbi vääriselupaiga) ja hooldusraie tegemisel puistu piirneval alal säilib, siis kavandataval harvendusraiel vääriselupaigale oluline mõju puudub.

Eraldisel 1 kavandatav raiala piirneb ka alaga, kus on inventeeritud loodusdirektiivi I lisas nimetatud elupaigatüüp vanad loodusmetsad (9010*). Kaardiandmetel kattub raiala eraldise lõunapiiril küll kuni 1,2 m ulatuses nimetatud elupaigaga, kuid tuginedes ortofotole ja kehtivatele metsa inventeerimisandmetele kattub elupaik pigem eraldisel 6 registreeritud vääriselupaigaga (VEP128019) ja seega on tõenäoliselt tegemist aegunud kaardiandmetega ja looduses jääb metsaelupaik raialast välja. Antud elupaigatüübi kaitse ei ole küll Adraku loodusala ega ka Adraku lendorava püsielupaiga kaitse-eesmärgiks, kuid loodusdirektiivi artikkel 6 lõige 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Antud juhul metsaelupaigatüübile vastaval metsaalal raiet ei toimu, seega elupaiga pindala ei vähendata. Samuti ei teki elupaigaga piirneval alal raie käigus lagedat alal, seega võib järeldada, et kavandataval raiel ei ole olulist mõju metsaelupaigale. Võib esineda mõningast valgustingimuste muutust eeskätt vahetult piirnevatel aladel, kuid elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur säilivad. Metsaelupaikade kaitse tagamiseks on Keskkonnaamet teinud 07.02.2022 kirjaga nr 7-4/22/2442 „Loodusdirektiivi metsaelupaigatüüpide range kaitse alla võtmine” Keskkonnaministeeriumile (praegune Kliimaministeerium) LKS § 8 lõike 1 ning § 13 lõike 1 alusel ettepaneku muuta Natura 2000 võrgustiku loodus- ja linnualadega kattuvate siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaitsekorda selliselt, et loodusdirektiivi I lisas nimetatud metsaelupaigatüübid oleksid rangelt kaitstud, alad on EELIS-esse kantud projekteeritavate alade kaardikihile (Metsaelupaikade looduskaitseala, Metsaelupaikade sihtkaitsevöönd).

Teisi kaitstavaid loodusobjekte, sh kaitsealuste liikide leiukohti, kavandatavale raialale ega selle 30 m mõjualasse ei jää.

3.3.2 Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Kavandatava raialaga piirnevatel aladel teisi raieid ei kavandata. Kavandataval raiel ei ole olulist mõju (sh kumulatiivset).

Raie on kooskõlas üldplaneeringuga, kaitse-eeskirjaga, LKS-ga ja MS-ga ning muude õigusaktidega, seega eelduslikult olulist koosmõju ei ole.

3.3.3 Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Antud raie puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Vastavalt kaitse-eeskirja § 4 lõikele 9 on lendorava püsielupaiga piiranguvööndis harvendusraie lubatud 1. septembrist 15. märtsini.

Kaitse-eeskirja § 4 lõige 10 kohaselt tuleb harvendusraiete tegemisel piiranguvööndis arvestada järgmisi tingimusi:

- 1) lehtpuude osakaal puistu esimeses rindes ei tohi jääda alla 15%;
- 2) kui haava osakaal puistus on alla 15%, tuleb valik- ja harvendusraiel säilitada kõik I rinde haavad ja kõik neid 10 meetri raadiuses ümbritsevad puud, valgustusraiel tuleb säilitada kõik haavad;
- 3) kui haava osakaal puistus on üle 30%, siis tuleb kujundada segapuistu haava osakaaluga vähemalt 15%, seejuures tuleb valik- ja harvendusraiel säilitada eelistatult üle 50 aasta vanused haavad ja õõnsusega haavad ning neid 10 meetri raadiuses ümbritsevad puud.

Harvendusraiega ei tohi puistu esimese rinde rinnaspindala viia madalamale metsa majandamise eeskirja lisas 1 toodud alammäärast (metsa majandamise eeskirja § 6 lõige 4).

LKS § 55 lõige 6¹ sätestab, et keelatud on looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal. Lindude pesitsemise tippaeg on aprilli keskpaigast suve keskpaigani, seega tagab kaitse-eeskirjaga sätestatud ajaline piirang pesitsusrahu ka metsalindudele.

Metsa kokkuveoteede, laoplatsti, raielankide raidmetest puhastamise viisid ja kord on kehtestatud metsa majandamise eeskirjaga.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4 Eelhinnangu järelendus

Kavandatavatel harvendusraietel ei ole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku alale on välistatud. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Adraku loodusala, mis kuulub Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärgile ja ala terviklikkusele.
2. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
3. Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariiolukordi või suurõnnetusi.
4. Tööde tegemisel keskkonnakaitsenõuetele vastavalt on avariiolukordade esinemine vähetõenäoline.

4. ÄRAKUULAMINE

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

Eelhinnangu koostaja:

Mare Rennel
metsahoiu vanemspetsialist
metsaosakond